

БОСНА ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ОКРУЖНИ СУД У ДОБОЈУ
Број: 85 0 К 105951 25 Кж
Добој, 24.09.2025. године

У ИМЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ !

Окружни суд у Добоју у вијећу састављеном од судија Славице Бамбуловић као предсједника вијећа, Маријане Лазић Миладиновић и Снежане Бањац Лопандић, као чланова вијећа, уз учешће вишег стручног сарадника Немање Ристића, као записничара, у кривичном предмету против оптужених З.Н., М.М., Д.Г., З.С. и С.К., због кривичног дјела изборна превара из члана 222. Кривичног законика Републике Српске, у вези са чланом 37. истог Законика, поводом жалбе окружног јавног тужиоца у Добоју против пресуде Основног суда у Добоју број 85 0 К 105951 22 К од 03.12.2024. године, на сједници одржаној дана 24.09.2025. године донио је слиједећу

ПРЕСУДУ

Одбија се као неоснована жалба окружног јавног тужиоца у Добоју и потврђује пресуда Основног суда у Добоју број 85 0 К 105951 22 К од 03.12.2024. године.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Основног суда у Добоју број 85 0 К 105951 22 К од 03.12.2024. године оптужени су ослобођени од оптужбе да су, у вријеме, мјесту и на начин описан у изреци те пресуде, учинили кривично дјело изборна превара из члана 222. у вези са чланом 37. Кривичног законика Републике Српске. Истом пресудом одлучено је да трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава.

Против те пресуде окружни јавни тужилац у Добоју (у даљем тексту: тужилац) је благовремено изјавио жалбу због погрешно утврђеног чињеничног стања са приједлогом да се жалба уважи, побијана пресуда преиначи тако да се оптужени огласе кривим за кривично дјело које им се ставља на терет или да се укине и предмет врати првостепеном суду на поновни поступак.

Бранилац оптуженог З.С., Миодраг Туфегџић, адвокат из Добоја је у одговору на жалбу предложио да другостепени суд одбије жалбу тужиоца као неосновану.

Након што је испитао првостепену пресуду у смислу члана 320. Закона о кривичном поступку Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске" 53/12, 91/17, 66/18 и 15/21 - у даљем тексту ЗКП РС) овај суд је одлучио као у изреци из слиједећих разлога:

Испитујући првостепену пресуду у дијелу у којем се побија жалбом овај суд је нашао да је првостепени суд ослободио оптужене од оптужбе, јер је сматрао да нема доказа да су учинили кривично дјело које им се ставља на терет. По мишљењу првостепеног суда тужилац је доказао да је приликом одржавања локалних избора за градоначелника града Д.

и Скупштину града Д. на бирачком мјесту број ... Б.В. Ц дошло до неправилности које се огледају у томе што том приликом нису гласала лица која су била наведена у бирачком списку под бројевима ... и ... и да су се умјесто тих лица у бирачки списак потписала нека друга лица, али да нема доказа да су оптужени заједно и по претходном договору омогућили њима познатим лицима да то учине и да су након тога њихове гласове додали у образац за бројно стање и тиме повећали изборни резултат једном од кандидата. Даље првостепена пресуда апострофира да тужилац није доказао свијест, вољу, нити постојање заједничке одлуке и намјере свих оптужених да учине предметно кривично дјело.

Приговори жалбе свODE се на тврдње да је образложење побијане пресуде контрадикторно, јер је првостепени суд цитирајући одредбу члана 37. КЗ РС према којем саизвршилаштво постоји када више лица заједнички изврше кривично дјело учествујући у радњи извршења или неком другом радњом значајно допринесе његовом извршењу контрадикторан одредби члана 2.20 став 1. и 2. Изборног закона БиХ, који прописује да бирачки одбор као цјелина руководи радом бирачког мјеста и осигурава правилност и тајност гласања са јасно утврђеним обавезама и одговорностима сваког од чланова, па је јасно да бирачки одбор, односно чланови истог предметно дјело чине као саизвршиоци, па се по мишљењу тужиоца не може прихватити закључак првостепеног суда да није доказано постојање свијести о заједничком дјеловању оптужених у смислу члана 31. Кривичног законика Републике Српске у чему види и битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1 тачка к) ЗКП РС.

Без основа су приговори тужиоца који упућују на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1 тачка к) ЗКП РС јер се, супротно тврдњама жалиоца, побијана пресуда и није позивала на одредбе члана 2.20 став 1. и 2. и из образложења побијане пресуде јасно се види да је првостепени суд ослободио оптужене од оптужбе на основу члана 298. тачка в) ЗКП РС сматрајући да нема доказа да су учинили кривично дјело које им се оптужницом ставља на терет.

По оцјени овог суда тужилац је у диспозитиву оптужнице пропустио да конкретизује радњу извршења, односно на који начин су чланови бирачког одбора, који члан бирачког одбора је пропустио да изврши неку од својих обавеза, па је дошло до тога да се незаконито повећа изборни резултат неком од кандидата потписивањем других лица у бирачки списак умјесто С.Л. и Д.М..

Наиме, тачни су наводи тужиоца да појединости (деталји) у начину извршења не морају бити обухваћени свијешћу сваког саизвршиоца, међутим радња извршења као обиљежје кривичног дјела мора бити конкретизована и свијест саизвршилаца мора обухватати крајњи резултат односно мора постојати свијест и воља код свих саизвршилаца (чланова бирачког одбора) које је тужилац оптужио, а то је да се незаконито повећа изборни резултат једном од кандидата, јер се не ради о кривичном дјелу које предвиђа колективну одговорност, па тако и сам Правилник о начину провођења избора у БиХ (донесен на основу Изборног закона БиХ) прописује чланом 15. тачка 7. да чланови бирачког одбора индивидуално одговарају за учињене неправилности у оквиру задужења које добију од стране председника бирачког одбора у складу са Изборним законом БиХ и provedбеним актима Централне изборне комисије БиХ, а тужилац је пропустио да конкретизује које су то обавезе сваког појединог оптуженог члана бирачког одбора, па да је те обавезе пропустио да испуни, што би довело до извршења предметног кривичног дјела. Наведени правилник у свом члану 15, таксативно наводи да (1) **предсједник** управља радом бирачког одбора и заједно с члановима бирачког одбора одговоран је за законитост рада на бирачком мјесту;

одржава интегритет процеса гласања, односно бројања и одржава мир и ред на бирачком мјесту и његовој околини; попуњава све потребне обрасце; осигурава да на бирачком мјесту не буде оружја или опасних предмета; помаже бирачима којима треба додатно објашњење о процесу гласања; рјешава сва питања која се односе на идентификацију и право гласа бирача и евидентира у Записник вријеме и околности свих изнимних догађаја на бирачком мјесту, на начин да на сваки приговор уписан у Записник напише да ли је приговор оправдан или неоправдан те шта је подузето уколико је приговор оправдан и одређује дужности сваком члану бирачког одбора. (2) **Члан бирачког одбора задужен за контролу реда** осигурава контролу протока бирача на бирачком мјесту. (3) **Члан бирачког одбора задужен за идентификацију** провјерава идентитет бирача; проналази бирачево име у изводу из Централног бирачког списка; упозорава бирача да се мора потписати идентично као на идентификационом документу и осигурава да се бирач потпише поред свог имена у изводу из Централног бирачког списка након чега наглас изговара име и презиме бирача на начин да сва лица која су се затекла на бирачком мјесту то јасно чују. (4) **Члан бирачког одбора задужен за издавање гласачких листића** издаје гласачке листиће бирачу; објашњава бирачу како треба исправно испунити гласачке листиће и упућује бирача према слободном простору на којем му се омогућава тајност гласања. (5) **Члан бирачког одбора задужен за контролу гласачке кутије** упућује бирача да убаци гласачке листиће у гласачку кутију и напусти бирачко мјесто; осигурава да ниједан бирач не напусти бирачко мјесто док у гласачку кутију не убаци гласачке листиће и осигурава да се само гласачки листићи убацују у гласачку кутију.

Дакле, јасно је да сваки члан бирачког одбора има своја задужења, која је тужилац у диспозитиву оптужнице био дужан навести, те пропуштање правилног вршења неког од тих задужења представља конкретизацију радње извршења, а само уз конкретизацију исте, могуће је испитивати свијест и вољу осталих чланова бирачког одбора који у истој нису непосредно учествовали, односно да ли је дјело обухваћено свијешћу и вољом и нпр. чланова бирачког одбора чија је обавеза контрола гласачке кутије, или за контролу реда и који и нису у непосредном контакту са бирачким списком или идентификационим документима или са издавањем гласачких листића, а који су такође оптужени као саизвршиоци.

Стоје наводи тужиоца да за постојање института саизвршилаштва појединости начина предузимања радње извршења не морају бити обухваћени договором извршилаца, међутим то не значи да у диспозитиву оптужнице, а самим тим и у изреци пресуде не треба уопште навести радње које чине радњу извршења. Саизвршиоци морају бити свјесни дјеловања осталих учесника, те да и њихово поступање улази у састав дјеловања саоптужених саизвршилаца, тако да све поједине радње укључујући и непосредну радњу извршења, представљају једну цјелину и доводе до извршења предметног кривичног дјела, а о томе се може закључивати само на основу њихових реалних радњи које предузимају, односно пропуштају предузети, које тужилац није конкретизовао.

Наиме, чланом 222. КЗ РС прописано је да „ко додавањем, одузимањем, брисањем гласова или на неки други начин фалсификује резултате избора или гласања, казниће се од 1 до 5 година“.

Дакле, у чињеничном опису дјела у оптужници се не наводе чињенице које описују реалну дјелатност сваког појединог оптуженог члана бирачког одбора, осим што се наводи „заједно омогућили њима познатом лицу да су потпише у бирачки списак умјесто...“, што представља уопштену формулацију, недовољно конкретизовану и јасну и из које не

произилазе елементи описаног кривичног дјела, јер нису иста задужења и објективне могућности свих чланова бирачког одбора (свих оптужених) према манипулацији са бирачким списком. По оцјени овог суда недостају чињенице из којих би било видљиво који члан бирачког одбора (који оптужени) је пропустио да правилно идентификује лица за која је утврђено да нису гласала, а потписани су у бирачки списак са својим именом и презименом, који члан бирачког одбора је издао гласачке листиће за лица која су гласала умјесто С.Л. и Д.М., те чињенице из којих би било водљиво да ли су остали чланови бирачког одбора укључујући и предсједника били свјесни да одређена лица нису правилно идентификована, те да је омогућено другим лицима да гласају умјесто С.Л. и Д.М., као и оне чињенице и околности које описују садржај свијести и воље ових оптужених да учине кривично дјело из члана 222. Кривичног законика Републике Српске, без којих оно по закону и није кривично дјело.

Стога је првостепени суд оптуженог морао ослободити од оптужбе на основу члана 298. тачка а) ЗКП РС зато што дјело које је описано у оптужници није кривично дјело, а не пресуду на основу члана 298. тачка в) ЗКП РС, међутим, како се у оба случаја ради о истој врсти одлуке (ослобађа се од оптужбе), то је овај суд на основу члана 327. ЗКП РС, одбио жалбу тужиоца као неосновану и потврдио првостепену пресуду.

Записничар
Немања Ристић

Предсједник вијећа
Славица Бамбуловић

Тачност отправка овјерава
Шеф судске писарнице
Драгана Дамјанић Јевтић